

CDA'er Esther de Lange: 'Frankrijk en Duitsland gaan hier niet mee akkoord'

EU-ambtenaren schetsen schrikbeeld

Ondergeschikte ambtenaren van Eurocommissaris Dacian Ciolos schetsten een schrikbeeld van het toekomstige Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de Europese Unie. De reacties zijn fel: 'Sovjet logica. Grond uit productie nemen en regels voorschrijven over gewassen.' Ciolos zegt officieel van niets te weten.

Tekst: Erik Colenbrander
Beeld: E. Meinen en R. Meijerink

In de aanloop richting definitieve besluitvorming lekten Brusselse ambtenaren van het EU-directoraat Agri vorige week plannen om het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) van de Europese Unie te hervormen. Die hervormingen staan gepland vanaf 2014 en begin volgend jaar moet het definitieve besluit vallen hoe dit nieuwe GLB er uit gaat zien.

30 procent milieugerelateerd

Eurocommissaris Ciolos is tot nu toe niet erg concreet geweest. Hij hanteerde drie verschillende scenario's waarin de mate van hervorming varieert. Van weinig verduurzaming en verandering tot heel veel verduurzaming en verandering. Maar hij maakte nog geen keuze.

Ciolos' ambtenaren (overigens geen topambtenaren) gooien nu een steen in de vijver. 30 procent van de toekomstige toeslagrechten moet milieugerelateerd zijn. Dat is nog het minst verrassende onderdeel van de ambtelijke voorstellen. In de Haagse politiek ontrolt zich in de politieke discussie ook een dergelijk idee.

Staatssecretaris Henk Bleker en de voltallige oppositie willen nog een groter deel van de koek, zoals Bleker het zelf zegt, gebruiken om de landbouw te verduurzamen. Nog méér dan 30 procent van de totale toeslagrechten per

hectare koppelen aan maatschappelijke diensten, zoals natuur, waterbeheer en extra dierenwelzijn.

Ook de plannen om vanaf een bedrag van 150.000 euro te gaan korten met een oplopend percentage naarmate het totaalbedrag toeneemt, zal niet voor veel discussie zorgen in Nederland. Dit voorstel raakt slechts enkele bedrijven.

Maar vijf procent van de oppervlakte verplicht omzetten in natuur zorgt wel voor opschudding in de Nederlandse landbouw, evenals de plannen om minimaal drie verschillende gewassen te verplichten (bij een bedrijfsomvang vanaf drie hectare) en het idee dat een gewas (bijvoorbeeld grasland) maximaal 70 procent van het totale areaal mag beslaan. Deze ideeën zijn bedoeld om de biodiversiteit te vergroten, een speerpunt in het nieuwe GLB.

Roemeense boerderij

CDA Europarlementariër Esther de Lange, naar men zegt de meest invloedrijke Nederlander in het Europees Parlement, laat geen spaan heel van de plannen. Ze gaat ervan uit dat de voorstellen rechtstreeks uit het brein van de Eurocommissaris Dacian Ciolos zelf afkomstig zijn, al is het officieel niet zijn standpunt. Woord-

voerder Johan Reynierse zegt van niets te weten.

De Lange: „Deze plannen getuigen van Sovjet logica. Blindelings wat percentages noemen en die loslaten op alle 27 EU-landen. Beleid dat is gemaakt voor de Roemeense boerderij. Alleen Oost-Europa en de Groenen in het Europees Parlement zullen er voorstander van zijn. Frankrijk, Duitsland en Nederland gaan hier niet mee akkoord. Er zal nog een stevig potje voetbal plaatsvinden in het Europees Parlement. En ik ga ervan uit dat Henk Bleker zich ook zal roeren in de Raad van Ministers.”

De Lange mist ondernemersvrijheid en beleid om voedselzekerheid in Europa te verzekeren. „Ciolos heeft ook dat tot speerpunt van zijn beleid gemaakt. Maar het komt totaal niet in deze plannen terug.” Het is daarom volgens De Lange ook nog geen gelopen race dat 30 procent van de toekomstige toeslagen zal worden gekoppeld aan maatschappelijke diensten en verduurzaming. „Frankrijk en Duitsland gaan er niet mee akkoord. Nederland kan zich daarbij aansluiten.”

Volle mep toeslagrechten

Tweede Kamerlid en VVD-politica Janneke Snijder denkt er ook zo over. „We gaan voor de volle 100 procent zonder extra randvoorwaarden. Nu voldoet iedere boer die toeslagen krijgt al aan de zogenaamde cross-compliance voorwaarden. Regels voor goede boerenpraktijk.”

„Nieuwe strengere eisen zijn niet nodig. Een motie van die strekking hebben we dit voorjaar samen met het CDA ingediend en die is aangenomen. De landbouw verduurzaamt ook zonder EU-beleid. Denk maar aan de toene-

mende populariteit van akkerlanden.” Ze vraagt zich af of ze de ambtelijke plannen wel serieus moet nemen. „Bizar. Zijn boeren ondernemers of lopen ze aan de leiband van de EU?”

Maar ondernemers mogen er toch niet zonder meer op rekenen dat ze inkomenssteun krijgen van de Europese Unie zonder dat ze zich iets gelegen laten liggen aan de wensen van burgers? Die willen geen belasting betalen om landbouw en veeteelt mee te subsidiëren, zeker niet in Nederland. Dat ziet Snijder niet zo: „Voedselzekerheid is wel degelijk een maatschappelijke prestatie die belastinggeld rechtvaardigt. Vraag burgers er maar eens naar. Bovendien zijn toeslagen noodzakelijk zolang Europa zich uit de markt prijst door extra eisen die in de rest van de wereld niet gelden.”

Flat rate onrechtvaardig

Last but not least geven de EU-ambtenaren ook aan op termijn een 'flat rate' te willen voor alle 27 EU-landen (een gelijk steunbedrag voor elke hectare ongeacht de omstandigheden-red.). Dat zou voor Nederland een inkomstderving van 150 euro per hectare

betekenen.

Nu krijgt Nederland gemiddeld 450 euro per hectare, één van de hoogste hectarebedragen in de EU. Dat is gerechtvaardigd, oordeelt belangenbehartigingsorganisatie LTO, want de productiewaarde per hectare is in Nederland ook het hoogst. LTO-voorzitter Albert Jan Maat gaat dan ook fel te keer tegen de uitgelekte ambtelijke plannen en noemt het Brussels 'gehoobby'.

Een betiteling met een dubbele lading, gezien de achtergrond van Maat als voormalig CDA-Europarlementariër. Het commentaar van zijn opvolger Esther de Lange over de invoering van de flat rate: „Een euro is in Bulgarije veel meer waard dan in Nederland. Duitsland en Frankrijk gaan er niet mee akkoord.”

Voorbereidingsoverleg

In september begint overleg ter voorbereiding van de wettelijke hervormingsvoorstellen die Ciolos begin oktober zal bekendmaken. VVD'er Janneke Snijder: „Ik ben heel benieuwd met welk verhaal Henk Bleker terugkomt van de Raad van (EU) Ministers die in september weer wordt gehouden.”

(advertentie)

LTO WIL PRECISIELANDBOUW STIMULEREN

Belangenorganisatie LTO wil dat (een deel van) toekomstige EU-hectaretoeslagen wordt gebruikt om precisielandbouw te stimuleren. Dat bevordert de duurzaamheid van de landbouw door efficiënter gebruik van grondstoffen, zoals stikstof, fosfaat en water. In uitgelekte plannen van EU-ambtenaren komt het woord precisielandbouw echter niet voor.

WTC EXPO LEEUWARDEN
DE PLEK OM SLIM TE BOEREN!
NEDERLANDSE
LANDBOUW BEURS
SCHRIJF NU IN!
13 t/m 16 DECEMBER
Heliconweg 52 Leeuwarden - Tel.: 058-2941500 - www.nederlandselandbouwbeurs.nl